SERPÊHATIYA

CIWAN Û KEJÊ

Di wextê Kevin de ,heyamê berê
Li bajarê Amed hebû yek merî

Bi navê Ciwan ew bi nav û deng
Xwedî gurz û mertal û şûr û tifeng

Nêçîrvanê wehş û teba bû Ciwan
Li çol û çiya bû bi roj û şevan

Ne dibhîst tu deng,bil ji yêd bilbilan
Dikir geşt û seyran di nêv sorgulan

Vexwarina wî her dem ji avên zelal
Û xwarin ji goştê kewan û xezal

Ewî ha ji bayê felek qet nebû
Bi şahî û xweşbû di gel xem nebû

Mixabin nekir dom bi wî re felek
Ji nişkave lê wergerandî kelek

Ketî nîva perwane û lengeran
Serê wî kete qal û baled giran

Ji mervêd Kevin min bihîst bê gûman
Bi vî reng û hawî we gotî Ciwan

Destpêk

Bihar e, hemî koh û deşt û zinar
Newal û nehêl çi sirt û pesar

Çi Kendal û berpal û kortal û dir
Zerîb û diyar û çîmen hem jî gir

Weha renge panav û lat tev de hişîn
Ji gul,çîçek û nêrgiz û yasemîn

Binefş û qewan û rehana du pel
Qedîf û sîmen,berbiroj û nefel

Êvarê li bane dibit ewreav
Li rû gul-giya jê dibare xunav

Tîrêjên di rojê xwe davêjne ser
Kulîlk û giya tev diçrisin li ber

Çivîk û quling,bilbil û endelîb
Di gel hev dinalin bi dengêd xerîb

Şelûr û kevok,tîtî û bazbelek
Dikin geşt û seyran bi perwaz û lek

Ji sib ta bi êvar,ji şeb ta seher
Di nav gul-giyan ew dikin ceng û şer

Heyamê me bûrî li çol û çiyan
Li nêçîra wehş û teba koviyan

Çi binvîse Yezdan li enya mirî
Nîne jêre çare wê bête serî

Sibê min tifinga xwe avête mil
Nêçîra pezê kovî,min kirye dil

Demek ez digeryam li çol û çiyan
Li war û guhêr û cihê koviyan

Diwestim,rûniştim li ser tehtekê
Ji nişka min dî ku li ber latekê

Beranek ji kovî li wê der mexel
Berê wî li tahta ku ez lê di gel

Hêdî rûdiniştim li ser çoge ling
Ji milê xwe anîbû xwar min tifing

Deqa enyê min ji xwer kir hedef
Cobarên xwînê min dî derbûn ji dev

Demek pir neçû wî birîn bûye sar
Ji lata bilind ew beran hate xwar

Hêdî ez dihatim min rahişte ling
Min besta bi bend ew bi darê tifing

Bi kêf û xweşî min beran birye mal
Mixabin nizanî me dawî çi hal

Dema leşkerê reş xuyabû ji şerq
Sîpahêd royê ku ji ber bûn du şeq

Demek şer kirin,xwîn meşî rengê zab

Wekî cenga Ristem û Efrasiyab

Ji her herdu cihan laş ketin bê jimar
Sipahêd royê bûn ji hev tar û mar

Şahê roj esîr kirne,girtin bi dest
Sîpahêd royê tev ji ber wan şikest

Şahê reş dibû padîşahê cîhan
Û loksê xwe danîn di nêv asîman

Serê xwe min danî ji westa gerê
Di xew de min qîzek didî wek çirê

Tilî,dest ji mûm in û neynûk sedef
Bejin orte ye,ten sipî rengê berf

Çilakî ye poz wek bilûra şivan
Awir çav ji tîrin û ebrû kevan

Enî fenere,dêm ji sêvê Xelat
Şekirlêv ji kaniya der ava heyat

Diran wek birinc e û dev xuncegul
Kohê Hewlêr û Cûdî ne herdû mil

Û sîng deşte, tê de bihişta Îrem
Deqek lê wekî kevirê beyta herem

Û gerden ji came, mewîj têd xuya
Beden baxê Berzan e,ber nû giya

Ji pesnê wê sêsed ziman lal dibî
Ji nîva wê nehsed ciwan kal dibî

Bi ber min ve hat go:ey bê mecal
Ji bo çi te kuşt ew beranê şepal

Wê awirek li min da bi kêf û ken
Got:ev heyf û tola beranê reben

Ku seltem seraser ji min dil revand
Wekî şêxê Sen'an min Tîles çirand

Kirim bend û reswa didam ber şegan
Kirim ez şivanê beraz û segan

Min destê xwe avête dawa kiras
Bi hêvî min gotê:bi min xwe binas

Bi lavlav û dîlek bi hêvî û tewq
Ku destê xwe kirbû li gerden me tewq

Di xew de gelek tewqe kirbû min jê
Heta gote min,ez bi navê Kejê

Dia min bi navê Perîşan bizan
Keleş hem min bav e gelek mihrevan

Li ba ket ji cem min bi derket meşî
Kire laş û canêm hezar naxweşî

Sibê ku şiyar bûm ji xew qet ne dî
Ne kûs û ne kes,ne keça Amedî

Wekî dîn û hara helestim piya
Ku dengê min guh kirne bav û diyan

Bi ber min bezîne çi bav û çi da
Diya min digot:can ji bo te feda

Hinav û dilê dê bi gorî çi ye
Ji xewna çi xewn e,te îşev diye

Wekî ku min dî bû ji wêr e min got
Got:bes ey Ciwan te dilê ca xwe sot

Diya min li nik min dima dil bi xem
Min nalîn e,roj û şeva rengê Mem

Mehek ez dimam bê tebat û hedan
Ne xwarin û vexwarin ji êşa di can

Ku xwarin ji bo min evîn û keder

Vexwarin ji bo min fîxan û keser

Sawêra Kejê ye, min razan û xew
Me nalîne dengbêj û sazê me tew

Li min deq di rojin û sa'et min meh
Nema sax di laş de min yek cih û reh

Ku rojek ji rojan li ber der dijîm
Serê min di ber min de dihejîm

Serê xwe ku hildim min pîrek didî
Gelek bûme jê şermîsar û fedî

Çekê lê bi carek hemî kesk û şîn
Ji pîrê diçe sed hezar bex û bîn

Li jora serî,yek tebeq tev de mişt
Ji her dar û derman,ji her reng û tişt

Ji gorê mezel,Calînûs hate der
Eflatûn nizane li ber yek xeber

Arîsto û Soqrat û Beqrat temam
Ji ber ve hemî suxte ne hem xulam

Ku Harût û Marût ji sêhra giran
Bi xwendin û ders dane pîra zeman

Di ber paxilê da heye yek text remal
Wekî suxteyek jê nebî Daniyal

Ku ew pîr ji mir bû wekî Heyzebûn
Rijand textremlek li ser cîm û nûn

Piyamek dixwendî li birca Merîx
Ji wê textremlê xuyabûn du mîx

Pîrê zivirî gote min:ey Ciwan
Ku xewna te pêk ve ji min bû xuyan

Ey dil kuştiyê awirê çavên reş
Te dîlber Kejê ye,keça mîr Keleş

Dê bêj me te peyva ji te ku me hişt
Bela te ji beranê kovî ku te kuşt

Bi navê xwedanê hemî ins û cin
Gihişta xwe vêga bixwaze ji min

Divê ku li ber min tu bindeste bî
Çi bêjim te îro tu dest beste bî

De zû rabe ser xwe bide pey min meş
Bi kêf û xweşî hem di gel madê geş

Dema pîrê gote Ciwan ev sûxen
Devî wî nema hate hevdu ji ken

Mijûlya pîrê ma ye pesnê xweda
Ciwan daye dû wek xulam û geda

Ku xocê Xidir çûye ava heyat
Di gel wî Sikender cihê rojhilat

Dema çûne nêzîka mala Keleş
Pîrê zîvirî ser Ciwanê nexweş

Weha renge pîrê digot ey Ciwan
Got:palved xwe bê hiş bixe bê ziman

Xwe avête qadê Ciwan wek mirî
Pîrê ma li ser wî bi şîn û girî

Bi nalîn û fîxan û qîr û hawar
Gelek xelq bi ser wan ve hatine xwar

Li ser cendekê wî dibû berbere
Gelek por li ser wî diçûne pere

Kejê hate ser lê nerî nas dikir
Berî daye pîrê,ew pirs jê dikir

Pîrê got:ji lawan min ev kur heye

Mehê tadîger wî dil êşek heye

Ji rojan îro derketin em ji mal
Ji bo dîtina te û diya te me bal

Kurê min li pêy min,min dît kir hewar
Dema zîvirîm ne ziman û ne zar

Kejê gote pîrê de fermo were
Ku rahêjne wî em di nava xwe re

Di nav xwer ku anîne mala Keleş
Lihêf dane ser wî di gel tejkî reş

Demek çû hilanîn ji ser wî livîn
Reşandin li rûyê wî çi avek bi bîn

Piyalek bîhok û sêva dane dest
Vexwar û ji nû ve ku rabû helest

Pîrê rabû derket ji cem herdiwan
Kejê ma tenê lê di gel bes Ciwan

Şêrîn gote Ferhad:eya safînêt
Bizane me qaşa nigîna te mêt

Di pey te Ciwan qet min navê tu jîn
Wekî Mem mirî ku li pey çuye Zîn

Ciwan rabû ser xwe di girt destnimêj
Bi kurtî dibêjim qe nakim dirêj

Temam kir û rabûye ser qametê
Ciwan rast berê xwe dida qibletê

Temam kir nimêj ku ferz bû li ser
Di pey hat tewafa ku Eswed Hecer

Ku destê xwe kir paxila sor û zer
Du sêvên xelatê jê anîne der

Wî ew sêv dimêtin rewa têd nehişt
Bê hiş ketye qadê Kejê ma li pişt

Pîrê hat bi ser ve nerî dil bi kul
Bê hiş lê reşandî hinek avegul

Bi destê wî girt û berî daye mal
Dilê wî Kejê girt û maye li bal

Dema hate mal qet ne bû lê tebat
Rondik têne xwarê ji rengê Firat

Ku Seyhûn û Ceyhûn û Xabûr û Zab
Ji kaniyên çavên wî derbûne ab

Li wî roj meh in ,şev li wî bûne sal
Bi ax û girî geh bi fîxan û nal

Ku rojek ji rojan li mal dil bi xem
Dijî pîrê tenha ji der hate cem

Silav kir li wî daye dest reşbelek
Bi wê xweş piyamê dibû şa gelek

Ku Fîrewn, Mûsa şand ji dêra Xelat
Ku ya kincê Yûsif ji Yaqûb re hat

Berî daye pîrê got: gelkî bi xêr
De fermo keremke ji ter pêncî zêr

Li ber xwe vekir reşbelek wî dixwend
Ku tê de nivîsandiye ev du bend

Silvêm li te pir gelek ey Ciwan
Bi gorî te bim her dem û her zeman

Ke Yûsif çi zû te kirim ez ji bîr
Zileyxa di vîna te de maye kwîr

Bizane ji hev dûriya dost û yar
Dilê wan ji hevdu gelek dibne sar

Dema tarî ket qadeyê ey Ciwan

Were nik me îşev min da te civan

Êvarê Ciwan lê ku roj çûye xwar
Li ba ket, berê xwe dida dost û yar

Ji hidir bi der ket Memê jar û dîn
Berê xwe wî daye sera têde Zîn

Dema hate nik şehneşîna bilind
Dî ku vêketî tê hezar mûm û find

Dî ku wa li ser textekî zêrnegar
Dikin rohnî mûm lê ji her çar kenar

Wekî heyva bala ku çarde şevî
Peravên xwe berdane koh û zevî

Ciwan rengê dêwê sema hîvperest
Xwe avête ser hîv esîr kir bi dest

Ku parçake ewrê di reş hîv veşirt
Niha bûye rohnî reşî wa ne girt

Ciwa û Kejê herdu yar û heval
Di gel hev mijûl bûn ne xem û xiyal

Bi kêf û henek geh bi lewm û girî
Heya perda şermê ji nav wan çirî

Ku Mecnûn û Leyla gihiştine hev
Ji derd û xema re dima bez û rev

Hezar maç didan hev ji dêmên di şeng
Heta ku sera wan tije bû ji deng

Mixabin felek xayin e,ey bira
Ji kes re ne hişt vêketî tim çira

Keleş pêjinî bû li wan pendegîr
Helestî piya dest wî avête şûr

Dema şûr ji kalan dikêşa bi lez
Ciwanê reben ma ji bo lez û bez

Bi rev hem bi bez wî berî daye mal
Mixabin ewî dil dima nik heval

Keleş hate hundir nedî bil Kejê
Got:ka ew mirovê li ba te dijî

Kejê gote,min qet nedî kes li vir
Keleş kir ne kir,jê tu tişt she nekir

Bi kezyê Kejê girt û da ber nigan
Wekî gog li meydana hol û şegan

Dema roj bi derket û dûr ketye reş
Ji xewa sibê radibû mîr Keleş

Du çavên wî sorin ji ber xîretê
Wî ban kir Perîşan got:ey hurmetê

Cihê me nema qet li Amed ji bin
Sibê rojhelat dê ji vir bar bikin

Xidama Kejê pêjinî bû li wa
Bihîst wê ji wan dê biçin Neynewa

Çi gotin di nav wan de çêbû temam
Kejê tev bihîstin ji keça xidam

Firotin hemî bexçe û bax û rez
Hemî xan û eywan hemî mal û rez

Kejê wê şevê qet nebû lê qirar
Xan û man li wê bûne tûpişk û mar

Diçû,hat li birca belek ew zerî
Ku çend xêz nivîsand li jora derî

Gelek pir bi xêr hatiye ber derî
Te daxwaz e dîna heval û zerî

Riya tu li ser bê ji bo te min çav

Li ser bêy ji mal ta bi vir gav bi gav

Memê jar bizane ku çûye te Zîn
Silêman ji tilya te derket nigîn

Eya dilbirînê bi dax û kewa
Berê me li şehrê çeleng Neynewa

Were zû li pey me tu şopê bigir
Rêber bî ji bo te xocayê Xidir

Sibê roj hilat bar kirin bê guman
Ne pîrê bihîst hem ne hayê Ciwan

Li rehwan siwar bû Keja dilşikest
Keser da û xatir ji Amed dixwest

Ey Amed bi xatir min îro ji te
Di pey xatiran ku min tenbî li te

Me hiştî di şehrê te de dost û yar
Bi roj û şevan tim bi qîr û hewar

Ku bilbil bihar çû dijî mest û dîn
Ji ber çav ketî ew kulîlka bi bîn

Ku Mecnûn li waran me hiştî tenê
Û Leyla wî bar kirye êlek dinê

Ji Amed bi der ket Kejê bi koçemal
Mixabin dilê wê dima cem heval

Sibê rojhelat rabû ser xwe Ciwan
Berî daye eywan û birc û seran

Sikender berî daye ava heyat
Biservenebû tarî bû ew welat

Dema hat nik wan serayêd bilind
Dî ku tê dixwînin hezar bûm û kund

Nêrî kavil e ew sera tê de yar
Wek eywanê Kesra dîwar maye xwar

Ciwan dest diqetya ji tak û ji tûk
Li wê rûdinişt ew tenê wek pepûk

Ji nişka nêrî wî li jora derî
Nivîsandî lê wek me gotî berî

Dema xwend,ew bê hiş kete ber derî
Ji hêsran ew ax li ber bû herî

Li ser xwe û Kej her bi nalîn di got
Kezeb reş dikir,wî li xwe dil disot

Ku ey pertewa cerg û hem can û dil
Li wara te hiştî tenê dil bi kul

Di pey te me êdî ne sebr û hedan
Mirin heq dixwazim ji te ey xwedan

Di pey rabû ser xwe helistî piya
Bi çavên di şil ew ji dil naliya

Berî daye mal poşîman û reben
Li xwe werdigirt kincê keskeden

Tûrek daye mil têde çar pênc nan
Bi dewrêşî derketye dewra cîhan

Dilikumî li kortal û tahtêd kevir
Ji rêwiya ewî pirsa yarê dikir

Ku carna cihê wî newalên di kûr
Ji rengê gura wî dikir zûrezûr

Li deşt û çiya geh ew şevder dima
Doşek qade bû hem lihêf bû sema

Ew û hovê çolan dibûn destbirak
Li çiya wek firarên ji zulma Dehak

Xerîb û reben ket ber êş û bela

Ji rengê Huseyn teşne yê Kerbela

Ji tahba gerê qet nema tê rewa
Di pey sê meha ta giha Neynewa

Li şehrê digerya Ciwan bextereş
Salox wî hilanî ji mala Keleş

Keleş rengê Dara li dar asêgeh
Abad kirye sûrek li dor wek keleh

Kilît rengê mar e, li jora derî
Ji tirsa sipahên di Îskenderî

Li hawîr digerya kurê Amedî
Lê heyf û mixabin tu rê tê nedî

Serê xwe ku hilda li jorê nêrî
Bi birca belek de bidî ew zerî

Li ber rû ye dest,ew li nik pencerê
Ciwan ban kirê got:ey dilgawirê

Di pacê re binêre Ciwan va ez im
Bi jana zirav yê bê derman ez im

Ji eşqa te yarê dilovan ez im
Ji dûra te çavreş bi kovan ez im

Yê tenkuştiyê tîrê çavan ez im
Yê dilgirtiyê bend û davan ez im

Xecê tu bizane Siyamed ez im
Neçîrvanê kovî li Sîpan ez im

Yê laşkuştiyê derbeîvê ez im
Evîndarê keçka silîvî ez im

Nenas û xerîbê welatan ez im
Pepokê serê koh û latan ez im

Şahê texteyê serpêhatan ez im
Birîndarê koh û xelatan ez im

Welatêm tu yî her ku Xanî ez im
Negarim tu yî her ku Manî ez im

Avesta tu yî her ku Zerdeşt ez im
Û Cûdî tu yî her ku ew geşt ez im

Xirabmal û wêranê dîna te me
Belengaz û pêxwasê vîna te me

Weha got û deng jê bilî ket li wir
Çi tiştê wî goti tev Kejê guh dikir

Ji nûve Kejê rabû ser xwe helist
Piyalek bîhok û sêva girt bi dest

Li jorê dibû reqreqê qunderan
Kejê hate xwarê bi xemla giran

Bi lez hate cem ew bi bejna zirav
Got:fermo kerem ke Ciwan bigre av

Ciwan wek şahê Hurmizê tacîdar
Bi destê xwe wîna rijand avesar

Kejê pir girî şermîsar û fedî
Lê tenha digotê:kurê amedî

Min navê ji te qet ne av û ne nan
Ji bil dîtina te li ruyê cîhan

Weha got Kejê rûdinişt ew li cem
Xweşî hatewan derketin derd û xem

Bi guft û bi goyên ku ew dost û yar
Mijûl bûmbi hev ta ku roj çûye xwar

Kejê rabû ser xwe û got:ey Ciwan
Cihê xewgeha xwe ji mir bik nîşan

Nîşan kir ji wêre cihê xewgehê
Ku ew şev bi hejmar ji bîstê mehê

Kejê zû berî daye birc û seran
Ciwan daye rê çû cihê lê civan

Kejê rengê marê şikeftê civand
Du şitlê rîhanê ji Kesra re şand

Ewê hin ji êmîş û hin jî te'am
Kirî sêniyê daye destê xidam

Mifta dergeha sûrê kir paxilê
Got:bib jê re zû ey xidama Gulê

Bedêlam tu lêke gelek pir selav
Bedêlam tu maçî bike herdû çav

Ku nîvê şevê bû bila bête vir
Nîşana min û wî reqîna kevir

Serayên Keleş rengê Xan dimdime
Xayin ket bi wî re Gula xadime

Gulê wek wezîrê Xanê Çenge zêr
Xaîn ket bi wî re ji bo pencî zêr

Bi şahê Ecem re ku da û stand
Sipahê Ecem Dimdimê Xan şikand

Heta kurmê darê ne jê bî tu car
Ku nayê rizandin û hem kevnedar

Gulê yek nekir du weke babîsok
Li ba ket û gerya li wî sûk bi sûk

Wekî heyzebûnê Gulê tax bi tax
Digerya li mala Ciwanê neseax

Diket kuçeke tenge tarî û reş
Dî ku tê dinale Ciwanê nexweş

Sawêra Gulê ket bi çavê Ciwan
Xweşî hate wî lê nema êş û can

Wekî dîn û hara ji nîşkav qevist
Bi dîna Gulê ew li qûn rûdinişt

Ciwan gote ehlen gelek merheba
Kê hid hid çi anî ji min' te ji seba

Sênî daye dest got:bigir dil bi kul
Ji dermanê Luqman ji destê min Gul

Bigir miftê çerxa bîsta ji ba
Ziyaret ke Belqîz li şehrê Seba

Xezînê di Qarûn û Îskenderî
Vebin dê li ber te bi mifta derî

De rabe ey Adem te laş hat bi rûh
Toba te qebûl kir Xwedê ey nesûh

Ey perwaneyê jar û agirperest
Va mûma te vêket li ser kevr û hest

Rivî jê diçî pir bi pêt ûçirûsk
Wekî tav û ewran bi birq û birûsk

De rabe bişo dil bi wî agirî
Mebe poşîman ger tu yarperwerî

Eger bilbilî va te hatî bihar
Gula te li benda te ye xweş li kar

De rabe de rabe Memê dilbirîn
Ji çalê bi derkev li benda te Zîn

Dema şev ku zîz bû û jê çûn du par
Tu bê deng û pêjin bi lez wer bi xar

Derî vek bi miftê tu wer wêderê
Bi nermî kevir lêx tu li pencerê

Nîşana te û yar eve ey bira
Me xatir ji te got gelek li ser sera

Gulê rabû ser xwe bi rêket ji cem
Civî bûn di dil de hezar derd û xem

Êvarê ku zîz bû li wî şev bi reş
Bi lez wî berî daye mala Keleş

Demek pêjinî kes nedî hişiyar
Bi kêf û xweşî wî berî dabû yar

Îskender berî daye Dara bi kîn
Di gel nînecamê di gel dûrebîn

Îskender mekame Ciwan mehneye
Me daxwaz bi cama belûr mifte ye

Ew marên di xêzên berê de min got
Li ser der bi heybet weke melkemot

Mekame bi marê li jora derî
Tu bê şik bizane ey merî

Îskender dema neynika cam belûr
Vebestî li pêşber ziyaye sitûr

Di mal neynika cam belûrê nerî
Kilîşê xwe têde didî ejderî

Ji xwe girt wî heybet ji jorê ve ket
Dima termekî bê ruh û can û lebt

Derî maye bê şehne û dergevan
Bê tirs der vekir bû bi miftê Ciwan

Memê ketiye baxê emîr Zeynedîn
Di çû nêzî paca sera têde Zîn

Şiyarkir ewî Kej bi dengê kevir
Gulê rabû ser xwe derî lê vekir

Lingek xiste hundir û yek ma li der
Ji bîhn û bexê hiş nema bû di ser

Vexum ya li wî dil ketî der zemîn
Ne lebt û ne tevger ne bîhn û ne jîn

Kejê rabû ser xwe bi lez hate cem
Bi lingê wî girt û kişand rengê term

Li ser xewgehê ramedand wek mirî
D u duşek kirin bin lihêf da serî

Çi palasê bircê hemî dane ser
Xudanê di bin wîre avête der

Demek pir ne çû hişê wî hate serî
Dî ku Kej li ser wî bi şîn û girî

Kejê ku dema dî Ciwan çav vekir
Bi lez rabû ser xwe şerabek şekir

Bi wan destê nazik piyala zelal
Dida dest Ciwan got:bigir ey heval

Ku Cibrîl ji ava heyatê dibir
Cihê tariyê daye destê Xidir

Dema ku vexwarî ew ava zelal
Ciwan rabû ser xwe ne axîn û nal

Gulê rabû ser xwe ji cem wan bi meş
Derî git li wan wê ji tirsa Keleş

Ciwan û Kejê dîn neman kes li wir
Dimêtin ji lêvên di hev wan şekir

Li gerden wan dest dikirne xelek
Nema wan tu hay qet ji bayê felek

Felek xayine pê tu behwer mebe
Demek rengê roje demek wek şebe

Di wexta ku roje gelek rohnî ye
We hin car jî rengê şeva tarî ye

Dilê xwe bi wê xweş meke ey merî
Hevaltî bi kes re ne biriye serî

Bizane ku nade kesî firsetê
Ne kir dûm bi pêxemberê umetê

Ne kir dûm bi Îsa re zatê ji nûr
Nekir dûm bi Mûsa re pêxwasê tûr

Yekî wek Suleyman negîn almesî
Xweda tiştê da wî ne dabû kesî

Xweda daye wî nîmetek pir mezin
Kirî pêşewayê hemî ens û cin

Kirî serwerê mirx û hov û teba
Belqiz hate jêre ji xakê Seba

Xweda şand ji wî re bîsatek fireh
Gera roj û şev pê qonaxa du meh

Gera çerx û perwane û lewleba
Dolab û perlengeran tev bi ba

Li bala difiryane bask û neper
Dikir geşt û seyran ne can û ceger

Ne kir dûm bi wîna re dîsa felek
Nekir dûm bi Nûh re siwarê kelek

Eya pendegêr tu xwe parêz ke jê
Xwe wenda meke wek Ciwan û Kejê

Heya hat bi ser wan ve dîsa Keleş
Di nîva şevê de se'et bûbû şeş

Keleş dî ku herdu di derxulwetê
Wê gavê hilanî kela xîretê

Berî daye hindir bi kerb û bi kîn
Bi dest girte şûr wek gurê dev bi xwîn

Ji kalan dikêşa şûrê cewherî
Di gel gurzê hesin dihat ber derî

Ciwanê reben qet nema wî tu çar
Ji paca bilind wî xwe avête xwar

Xwedayê dilovan li wî kir kerem
Li ber qade kir bû wekî pembo nerm

Wekî mirxê bazî bi perwaz û fer
Piy û dest ji wî re dibûn bask û per

Hêdî rabû ser xwe bi axîn û nal
Bi dilkî şikestî berî daye mal

Emê wî bihêlin,Ciwan bexte reş
Dê bên ser Kejê,ka çi pêkir Keleş

Keleş hate hindir,bi çavên di sor
Bi dest gurz û mertal,weha renge şûr

Bi gulê Kejê girt li pê xwe kişand
Bi lêdan kela xwe lê wêna rijand

Perîşan bi dengê Kejê hate der
Bi lez hate hindir,xwe avête ser

Bi çavan ne bû xew,Keleş wê şebê
Li ser pêtê agir,heyanî sibê

Dema roj bi der ket bi tîrêj û rav
Li çar goşê dinyê kirî şewq û tav

Peravên xwe berdane kohêde bilind
Çi deşt û zozan,çi bajar û gund

Ku Hurmiz dibûn padîşahê cîhan
Ji ber wî şikest leşkerê Ehrîman

Keleş rabû ser xwe bi lez wê sibê
Biç avan ne bû xew ebed wê şebê

Xerîb û belengaz û jar û reben
Serê wî di ber de di xebxeb de çen

Ji fikr û mitala dinê ew merî
Di hatine girtin li ber her derî

Li ber pêlê fikr û xeyala Keleş
Cîhan lê dibû tenge tarî û reş

Ji can û ji dil û her ewê xemperest
Bi roj û şevan wî mirin tim dixwest

Mirin pir dixwazin,Keleş neb' tenî
Bi dest her kesî nakevê ez benî

Ketî ser zimana,kesî nedgot,xêr
Bûbû wek benîşt ket devê jin û mêr

Belengaz hemû kes neyarê wî ye
Lê ew qet nizane sebeb ma çiye

Belengazê rastgo çi bêjî ku ew
Hemî kes dibêjin ne wa ye derew

Lê zengîn eger got:çiya çû çirê
Wekî min gelek jê dikin bawerê

Dima heyirî ew demek ponijî
Ji nîşka ve rabû piya sekinî

Berî daye sûkê Keleş pir bi lez
Di cih de kirîbû kerîk berx û pez

Di gel konekî çar sitûnî b'şerît
Di gel sing û mîkut,rewage û çît

Bi erzanî wîna firot xan û man
Ji pez re ewî girtibû yek şivan

Şivan kişkirî pez berî daye mal
Kejê û diya xwe demek mane lal

Dihatin,dipirsyan ewan herdiwan
Çi çêbû bihîstin ji xortê şivan

Kejê xweş dizanî tu rê tê nema
Derê dil vekir bû li derd û xema

Ji çavan dibarin rondik cot bi cot
Li ser xwe û Ciwanê reben tim digot

Ke ey dil bi derkev ji nêv cerg û ten
Gelo ka li ku der dijî ew reben

Dema ku te dî lê silav ke gelek
Tu maçî bikî her dû çavên belek

Tu rûnê binuhrîn bi dengê hezîn
Bi nazî bibêje eya dilbirîn

Tu bû wek Memê jar ez jî bûme Zîn
Keleş bû ji mer her wekî Zeynedîn

Ku bextê me bûye neyar wek Bekir
Dilê me ewî yek demê xweş nekir

Di pey rabû ser xwe Keja bextreş
Hêsir têne xwarê ji çavên di reş

Dizanî ku wê bê Ciwanê reben
Nivîsî li jora derî ev suxen

Gelek pir bi xêr pertewa cerg û can
Li ser çav û gavêm tu bê ey Ciwan

Belengaz û jarê evîna min î
Tu dildar û daxwazê dîna min î

Bi nalîn û fîxan her roj û şeb
Te sotî li xwe dil, ezim her sebeb

Eger tu dipirsî ji min derd û xem
Wê xweş bî li te pir birîn û elem

Bi navê Xwedayê cin û her merî
Birînam ji ya te gelek kûrtir î

Eger xort dinalin bi dengê bilind
Lê em keç dison dil wekî mûm û find

Hêviya min û te nema ey heval
Emê bar bikin vê sibê koçemal

Tu Mecnûn î, îro li darê dinê
Li şûna warê Leylê tu maye tenê

Bihara te lê bû temûz û tebax
Gula te'y bi bîn çilmisî ew di şax

Ku baxê te hişk bû nema tê rewa
Bûye war û helîna kund û kewa

Riya me çi dûr e eya dilbirîn
Berê me li deşta çiyayê Sefîn

Di pey ku xilas kir Kejê rûdinişt
Bi şîn û girî ewê dil birişt

Anî bû Keleş wê sibê çend şitir
Qir û qafê malê li wan bar dikir

Wî koça xwe bar kir di gel konê reş
Li mêrga Şemamokê danî Keleş

Çi mêrgek fireh tev kulîlk û giya
Li jêra wê deşt e, li jorê çiya

Ji jora çiyayêd bilind têne xwar
Gelek şîpên avê ji kanîyên sar

Dema têne xwar bi xumxum û lemlem
Li rûbarê deştê dibin gol û çem

Çi terş û tirûş û xwedî kon û mal
Ku vedixun ji wê ava sar û zelal

Hemî hov û mirx û tebayên çiyan
Dikalin bi sed deng û zar û ziman

Himîn tê ji şêran guvîna piling
Şîqîn tê ji qazan qêrîna quling

Zûrîna gura,dengê hirç û evor
Şerê çûçikan,qebqeba kew li jor

Birê koviyan,komê wehş û beraz
Hawê bilbila,tiqtiqa mirxê baz

Ji şeb ta seher, qet li wan nîne xew
Di nêv gul-giyan pal didin roj û şew

Biharê ji wan re bihişte çiya
Hemî çîçek û sorgulin tev giya

Ku neqşê Xwedê pir bi terz û naz
Li rûbara dinyê hemî kirye saz

Hezar neqşê Erjeng û Manî hebin
Nayên der di rewşa gulek sor ji bin

Li jêra çiyê deşteke dûz û pahn
Cihê xifş û karêd xezalan bizan

Qûtîna şivan,marmara miya
Mî û berx diçêrin ji tuxmê giya

Çi geysûm û şîh û çi gurt û nefel
Qewan û kulîlk û rehana du pel

Hemî nihmetin ev qada cîhan
Xwedê daye terşên ne zar û ziman

Li qûntara çiyayê Sefînê Keleş
Wî koça xwe danî di gel konê reş

Kejê bûye koçer li deşt û çiyan
Ji bala wê naçî sawêra Ciwan

Dema Kej berê xwe dida kaniyê
Li bakûrê êlê di nîvê çiyê

Heta ku diçe,tê bi şîn û girî
Kela xwe ku hênik dikî ew zerî

Hêvî û reca xwe birî bû jio bin
Kulên xwe sipartî Xwedayê mezin

Emê li wir bihêlin Keja bexte reş
Emê serîkî bidne Ciwanê nexweş

Ewî rojeke xweş nedî bû demek
Gelo kanî paşê çi pê kir felek

Felek xûz û xwar e ,ne ol û ne dîn
Bi kesre ne bûye heval der zemîn

Ku rewrewk e her dem ne av e ne ba
Kesêl dû tiye,ew bi roj û şeba

Ku rojek ji rojan helestî Ciwan
Berî daye qonax û birc û seran

Dema ku Ciwan hatibû ber derî
Nerî ku li ber der dijî yek zerî

Ne Kej bû ne jî wek Perîşan û Gul
Rûnişt û silav lê dikir dil bi kul

Ewê qenc dizanî ew xortê zerî
Ne bê kar û îş hatiye ber derî

Nerî ku ewî rêz bi rêz bend bi bend
Nivîsandina ser derî wî dixwend

Dema xwendî hêstir li rû bûne rêz
Li wî çog şikestin nema lebt û lez

Ji zeryê dipirsî bê şerm û fedî
Gelo kanî ma ew xezala kedî

Ewê hê ji nû nas kiribû Ciwan
Got:ey dilbirînê bi dax û kewan

Eger ku dipirsî ji me kar xezal
Li deşta Sefînê dijî bê mecal

Gerden xwar e,herdem bi alî te ve
Bi roj û şevan xew bi çav nakeve

Dema ku zeriyê wisa jêre got
Dil û cerg û mêlak li wî tev disot

Hema rabû ser xwe bi rê ket Ciwan
Belengaz û birçî,hejar û xizan

Bi rêwîtî derketiye dewra zemîn
Berî daye deşta çiyayê Sefîn

Diket dev newalan li sirtêd bilind
Di pirsî ewî war bi war,gund bi gund

Gelek tahb cewr û cefa dî li riyê
Di pê çarde rojan gihaşte çiyê

Dema hilkişî hate jora çiya
Li mêrgê nerî,êl ji wî ve bû xuya

Li binya xwe dî yek li ser kaniyê
Bi lez hate xwarê ji jora çiyê

Keja dilbirîna bi dax û kewan
Ji nîşkava dî ku li hember Ciwan

Dema hev didîn ew diman şaş û lal
Bi hev re mijûl bûn bi zimanê hal

Hezar tîr reşandin hevdu ewan
Ji awrên di çavan ji birhêd kevan

Demek mane bê peyv û zar,hişkeçen
Li paşê li wan der ve bû yeb sixwen

Di gel hev mijûl bûn bi peyv û xeber
Ku teht û kevir man li wan lal û ker

Tebayê çiyê,tev li wan ponijîn
Tilûran per û bask li wan hilçinîn

Ku teyr û tilûr deng bilîne ji wan
Ne nalîna bilbil ne dengê kewan

Te digot qey çiya xaliye ji her teba
Ne xumxum ji ava ne guvguv ji ba

Di baxan de sorgul hemî çilmisîn
Ji darên di şîn ber ji wan tev weşîn

Çiqas ez bibêjim xelas nebe qet
Bi sed xam û defter,hezar xêz û xet

Ciwan û Kejê ketne baxê evîn
Ji darên di hev wan gelek gul çinîn

Hezar maç didan hev ewan dor bi dor
Ji çavên di reş,geh ji dêmên di sor

Ku hingiv dimêtin ji lêvên di hev
Ji nû hay ji xwe bûn,ku li wan bûye şev

Ciwan û Kejê ku civan dane hev
Li cihkî nependî digel hev bi şev

Li cem hevdu rûnin û hev bikne bên
Û derdên dilê xwe ji hevre bibên

Kejê rabû ser xwe berî daye mal
Ciwan jî bi xwe daketî dev newal

Şikeftek li wî cih hebû tar û teng
Ciwan têde raket di gel wî tifeng

Bi roj nêçîrvan e,li çayê Sefîn
Lê her şev di gel Kej dike ew civîn

Ku ew dem ji emrê wan nayê jimar
Ji ber ku bi wan re felek dost û yar

Mixabin felek xayin e,ey merî
Bi dev dost e,lê ew bi dil gawirî

Xwe mespêre wêna tu carî temîn
Ne soz û ne bext e,ne ol e ne dîn

Ku carek ji caran ew herdu delal
Li gel hev civî bûn ne xem û xiyal

Çiya rohnî bû hîv li çarde şevî
Tîrêjên xwe berdane koh û zevî

Sîpanek ji berfê,ji jora zinar
Ji nîşka bi ser herdiwan hate xwar

Mixabin ew herdu reben man di bin
Ne gazî û hewar ne îns û ne cin

Bi vî rengî herdu mirin bê guman
Canê xwe sipartin Xwedayê cîhan

Ji darê dinê çûn wekî ew ne bûn
Bi e'şq û miradê xwe ew şa nebûn

Ku rojek xwe yê xweş nedîn der zemîn
Di dil wan de ma bû bi hesret evîn

Keleş wê şevê qet nebû lê qerar
Tu der wî nehêşte ne çol û beyar

Digerya li her cih,nedî bû Kejê
Sibê hate mal dest birî bûye jê

Diya wê Perîşan dibû dîn û har
Li çol û çiya wê dikir zarezar

Ku çavên wê sor bûn ji rengê piling
Ji tahba gerê ew ketî hişkeling

Ne xwarin vexwarin,ne av û ne nan
Ne lebt û ne tevger ne zar û ziman

Gulê û Perîşan û hem jî Keleş
Ji bona Kejê wan girêdane reş

Di pey heftekî berf helî bûj' çiya
Ji nû cendekê herdiwan kir xuya

Şivanan didîn zû xeber dane wan
Bi bez hatibûn ser laşê herdiwan

Perîşan xwe avêtiye ser Kejê
Ji şîn û girî deng bil bûye jê

Gulê hate ser term û laşê Ciwan
Xerîbê welatan û deşt û çiyan

Ji nû ve li wan bûye şîn û girî
Perîşanê hembêz dikir ew zerî

Gelek maç dikir,herdu çavên belek
Qêrîn jê diçû ta bi çerxa felek

Bi dengê Perîşan çi koh û zinar
Diman jar û mest tev li ser dost û yar

Bihar bûye payiz li dar û beran
Teba mane xayiz li ser dîlberan

Çi şalûr û bilbil çi qaz û quling
Hemî lal û gêj man,ne awaz û deng

Çiqas ez bibêjim,bi zar û ziman
Di gel xam û defter,bi nezm û beyan

Hemî tiştê çêbûn nikarim bibêm
Heta vir me got bes bi kurtî û kêm

Gora wan dikolan li cihkî bilind
Ne bûn qet li nêz wan ne bajar û gund

Ew herdu veşartin di gor û mezel
Sipartne ber serê wan du kel

Ku navên di wan xweş nivîsîn li ser
Ji ser wan diçûn tev bi ax û keser

Ew herdu dibûn serwerê dîlberan
Dibûn remz,ji bo e'şqa keç û kuran

Bi dilkî şikestî Keleş bê xelat
Wî koça xwe barkir berî da welat

Di pey sê mehan ta gîha Amedê
Heta ew ku sax be Xwedê qet nedî

Nehişt ku bi hev şa bibin dost û yar
Bi poşmanî dîsa vegeryaye war

Li vir serpêhatîya me bûye temam
Tîrêj pir cefa dî li ser weselam

Gelek hêvîdarim ji keç û kuran
Hemî jîr û zana,hemî xwendevan

Çi pîr û çi kal û çi mêr û çi jin
Eger tişkî kêm dîn,veşêrin li min

Tîrêj pêş kirî ev qeder bê guman
Ji bo hîn bibî kurd bi zar û ziman

Ji bo miletê xwe me kir ev xebat
Bijî serfîrazî bijî tim welat

Rêzkirna tîpan:
Mişel (bavê Nisrîn)
Ibrahîm(bavê Şêrîn)

www.tirej.info